

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетіндегі 6D075500-Гидрогеология және инженерлік геология, 6D070600 –Геология және пайдалы қазба кенорындарын барлау, 8D07205 – Геология және қатты пайдалы қазба кенорындарын барлау, 8D07104 – Мұнай-газ және кен геофизикасы, 8D07206 «Мұнай және газ геологиясы» мамандықтары бойынша Геология, гидрогеология және геофизика диссертациялық кеңестің 2024 жылғы жұмысы туралы есеп

1. Өткізілген отырыстар саны туралы мәліметтер.

6D075500-Гидрогеология және инженерлік геология, 6D070600 –Геология және пайдалы қазба кенорындарын барлау, 8D07205 – Геология және қатты пайдалы қазба кенорындарын барлау, 8D07104 – Мұнай-газ және кен геофизикасы, 8D07206 «Мұнай және газ геологиясы» мамандықтары бойынша диссертациялық кеңестің 9 (тоғыз) отырысы өтті.

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан кеңес мүшелерінің аты-жөні.– жоқ.

3. Оқытуды ұйымдастыруды көрсететін докторанттар тізімі.

№	Докторанттың аты-жөні	Оқыту ұйымы
1	Тажиев Султан Рысниязович	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
2	Урманова Диляра Эльдаровна	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
3	Жумагулов Алмас Серикбаевич	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
4	Әлиакбар Мадияр Манарбекұлы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
5	Құрманғажина Мәдина Мұхтарбекқызы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
6	Тлеуова Жанна Турсынқызы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
7	Жансеркеева Айнура Алтаевна	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
8	Санатбеков Мирас Есенұлы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
9	Байкадамова Айнура Маратовна	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ

4. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан кеңес мүшелерінің аты-жөні.

Диссертациялық кеңес жұмыс барысында 5 (бес) мамандық бойынша 9 (тоғыз) жұмысты қарады. Мамандық бөлінісінде диссертациялық жұмыстың атауы төменде келтіріледі:

№	Докторанттың аты-жөні	Жұмыс тақырыбы	Мамандықтың шифры және атауы
1	Тажиев Султан Рысниязович	Қырғыз Алатауының етегіндегі Қазақстан бөлігінің жер асты суларының қоры: қалыптасуы, жағдайы және пайдалану перспективалары	6D075500 – «Гидрогеология және инженерлік геология»
2	Урманова Диляра Эльдаровна	Бассейндік модельдеу нәтижелері негізінде Каспий маңы ойпатының оңтүстігіндегі шөгінді кешеннің (оның ішінде Солтүстік Каспий акваториясының) көмірсутек әлеуетін бағалау және іздеу жұмыстарының перспективаларын анықтау	8D07206 - Мұнай және газ геологиясы
3	Жұмағұлов Алмас Серікбайұлы	Геологиялық-геофизикалық мәліметтер негізінде Тасбұлақ ойпатының орта-жоғарғы палеозой шөгінділерінің геологиялық құрылымы мен мұнай-газдылығының	8D07104 – Мұнай, газ және кен геофизикасы

		перспективалары	
4	Әлиакбар Мадияр Манарбекұлы	Каспий маңы ойпатының оңтүстік бортының тұз үсті кешенінің перспективаларын зерттеу кезіндегі петрофизикалық модельдеу	6D070600 – Геология және пайдалы қазба кенорындарын барлау
5	Құрманғажина Мәдина Мұхтарбекқызы	«Сырымбет кенді алаңындағы кенорындардың үш өлшемді модельдік құрылымдарын зерттеу негізінде сирек металды кенденуді болжау»	8D07205 – «Геология және қатты пайдалы қазба кенорындарын барлау»
6	Тлеуова Жанна Турсынқызы	Экологиялық мәселелер және Оңтүстік Қазақстанның ішуге жарамды жерасты суларының ластануы	6D075500 – «Гидрогеология және инженерлік геология»
7	Жансеркеева Айнура Алтаевна	Каспий шөгінді бассейнінің шығыс жағын бассейндік модельдеу нәтижелері бойынша палеозой кешенінің құрылымының геологиялық моделі және көмірсутектік әлеуетін бағалау	8D07206 - Мұнай және газ геологиясы
8	Санатбеков Мирас Есенұлы	Балқаш және Алакөл ойпаттарының көмірсутек әлеуетін бағалаудың геодинамикалық және гидрогеологиялық критерийі	6D075500 – «Гидрогеология және инженерлік геология»
9	Байкадамова Айнур Маратовна	Жаркент ойпатының термалды суларының жылу энергетикалық ресурстарын бағалау	6D075500 – «Гидрогеология және инженерлік геология»

4.1 Диссертацияларға қысқаша талдау жасау

4.1.1 Тажиев Султан Рысниязович 6D070600 –Гидрогеология және инженерлік геология мамандығы бойынша «Қырғыз Алатауының етегіндегі Қазақстан бөлігінің жер асты суларының қоры: қалыптасуы, жағдайы және пайдалану перспективалары» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Жұмыстың негізгі мақсаты – Қырғыз Алатауы етегінің қазақстандық бөлігіндегі жер асты суларының ресурстарын тиімді игеруді ғылыми негіздеу, олардың ресурстық әлеуетін Жамбыл облысының қала және ауылдық аумақтарын тұрақты дамыту үшін пайдалану бойынша ұтымды басқару шешімдерін әзірлеу.

Осы мақсатқа жету үшін келесі міндеттер шешілді:

1) бұрын жүргізілген жұмыстардың нәтижелерін жинау, талдау және жүйелеу негізінде зерттелетін аумақтың гидрогеологиялық ерекшеліктері нақтыланды;

2) барланған жер асты сулары кен орындары мен өздігінен ағатын гидрогеологиялық ұңғымаларды пайдаланудың ағымдағы жай-күйі, сондай-ақ жер асты суларының гидрогеохимиялық көрсеткіштері сынамаларды іріктеу және зертханалық талдаулар арқылы жерүсті трассалық зерттеулер негізінде бағаланды;

3) трансшекаралық сулы горизонттар сипатталды және Қырғыз Алатауы етегінің қазақстандық бөлігінің жер асты суларының ресурстарына әсер ететін трансшекаралық проблемалардың тәуекел санаттары нақтыланды;

4) Жамбыл облысы Қырғыз Алатауының бөктеріндегі жер асты суларының табиғи (сыйымдылық және серпімді) қорлары, табиғи (жаңармалы) және болжамдық ресурстары нақтыланды;

5) Жамбыл облысының Қырғыз Алатауының бөктеріндегі жер асты суларының ресурстары мен қорларының геоақпараттық базасы қалыптастырылды және ақпараттық-талдамалық моделі әзірленді;

б) Жамбыл облысының оңтүстік бөлігінің әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз ету үшін Қырғыз Алатауының бөктеріндегі жер асты суларының ресурстық әлеуетін пайдалану перспективалары бағаланды.

4.1.2 Урманова Диляра Эльдаровнаның 8D07206 – «Мұнай және газ геологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша «Бассейндік модельдеу нәтижелері негізінде Каспий маңы ойпатының оңтүстігіндегі шөгінді кешеннің (оның ішінде Солтүстік Каспий акваториясының) көмірсутек әлеуетін бағалау және іздеу жұмыстарының перспективаларын анықтау» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Жұмыстың мақсаты. Каспий маңы ойпатының оңтүстік бортының жоғарғы палеозой тұз асты кешенінің көмірсутек жүйелерін кешенді зерттеу негізінде мұнай-газ-аналық әлеуетті айқындау және нақтыланған мұнай-газ геологиялық аудандастыру негізінде мұнай-газдың жай-күйі мен келешегін бағалау.

Зерттеу міндеттері. Қойылған мақсатқа сәйкес келесі міндеттер шешілді:

1. ЮБЗ тұз асты шөгінділерінің геологиялық-геофизикалық зерттелуін жинау, жүйелеу және зерттеу, ұңғымалардың литологиялық-стратиграфиялық қималарын салыстыру және тұндыру модельдерін зерттеу;
2. ЮБЗ тектоникалық позициясын және тұз асты кешенінің құрылымдық - формациялық құрылымын зерттеу, тектоникалық құрылымы мен геотермиялық жағдайларын талдау;
3. Разрез және НГМТ геологиялық-геохимиялық сипаттамаларын жинау, жалпылау және талдау, ОВ типі мен термиялық жетілуін зерттеу, RockEval жаңа пиролитикалық зерттеулерін жүргізу, әлеуетті НГМП жасанды жетілуіне талдау жүргізу;
4. ЮБЗ тұз асты шөгінділеріне арналған көмірсутек жүйелерін зерттеу, ОВ жетілу процесін зерттеу, УВ жүйелерінің тұжырымдамасына негізделген УВ генерациялау және көші-қон модельдерін талдау;
5. Мұнай-газды талдау, мұнай-газ-геологиялық аудандастыруды нақтылау және зерттеу ауданы бойынша мұнай іздеу жұмыстарының перспективалық бағыттарын анықтау.

4.1.3 Жұмағұлов Алмас Серікбайұлының 8D07104 – Мұнай, газ және кен геофизикасы мамандығы бойынша «Геологиялық-геофизикалық мәліметтер негізінде Тасбұлақ ойпатының орта-жоғарғы палеозой шөгінділерінің геологиялық құрылымы мен мұнай-газдылығының перспективалары» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Зерттеулердің мақсаты – геологиялық-геофизикалық мәліметтер кешенін пайдалана отырып, Тасбұлақ ойпатының орта-жоғарғы палеозой шөгінділерінің геологиялық құрылымы мен мұнай-газдылығының болашағын зерттеу.

Шешілетін геологиялық мәселелер:

- геологиялық, геофизикалық және геохимиялық мәліметтерді жинау, талдау және жүйелеу, дайындау және сапасын бақылау;
- цифрлық деректер базасын құру (сейсмикалық профильдер мен каротаждық диаграммаларды, ұңғыма деректері мен геологиялық-геофизикалық карталарды цифрландыру) және оларды Petrel 2021 бағдарламалық қамтамасыз етуіне жүктеу;
- цифрланған CDP-2D сейсмикалық деректерін қайта интерпретациялау;
- заманауи бағдарламалық қамтамасыз етудегі пайдаланып цифрланған каротаж деректерінің петрофизикалық корреляциясы;
- магниттік және жергілікті гравитациялық өрістердің аномалияларының кеңістікте таралуын талдау;
- бұрғылау, каротаж және CDP-2D сейсмикалық мәліметтерді пайдалана отырып көп өлшемді геологиялық модельдеу;

- мұнай-газды геологиялық аудандастыру карталарын құру және одан әрі барлау бойынша ұсыныстарды негіздеу

4.1.4 Әлиакбар Мадияр Манарбекұлының 6D070600 – Геология және пайдалы қазба кенорындарын барлау мамандығы бойынша «Каспий маңы ойпатының оңтүстік бортының тұз үсті кешенінің перспективаларын зерттеу кезіндегі петрофизикалық модельдеу» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- *қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;*

Мақсаты – Тұзүсті кешеніндегі мұнай-газ кен орындарының геологиялық-технологиялық үлгілерін құрудың геологиялық ақпараттық мазмұнын және сенімділігін арттыру үшін әртекті терригендік коллекторларды петрофизикалық модельдеудің ғылыми-әдістемелік негіздерін әзірлеу және құру.

Осы мақсатқа жету үшін келесі міндеттер қарастырылған:

1. Терригендік коллекторлардың қасиеттерін зерттеу және параметрлерін бағалаудағы қазіргі петрофизикалық зерттеулердің тенденцияларындағы жай-күйін және ерекшеліктерін анықтау.

2. Қазақстан кен орындарындағы коллекторлардың егжей-тегжейлі геологиялық құрылымын және петрофизикалық үлгілерін салуды зерттеуді көздейтін бастапқы геологиялық-геофизикалық мәліметтер базасын құру.

3. Ұңғымалар деректерін петрофизикалық модельдеу негізінде әртүрлі фильтрациялық сипаттамалары бар терригендік коллекторлардың қасиеттерін анықтаудың әдістемелік қамтамасыз етуі мен негіздемесін әзірлеу.

4.1.5 Құрманғажина Мәдина Мұхтарбекқызы 8D07205 – «Геология және қатты пайдалы қазба кенорындарын барлау» мамандығы бойынша «Сырымбет кенді алаңындағы кенорындардың үш өлшемді модельдік құрылымдарын зерттеу негізінде сирек металды кенденуді болжау» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- *қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;*

Мақсаты – Сырымбет кенді алаңы шегіндегі кендерді оқшаулаудың кенбақылаушы факторларын талдау және болжау-іздеу критерийлерін жүйелеу және толықтыру негізінде перспективті аудандарды бөлу.

Осы мақсатқа жету үшін негізгі мәселелер қарастырылған:

- Сырымбет кенді алаңы бойынша кешенді геологиялық деректерді жинақтау және жүйелеу;

- Таужыныстардың минералдық құрамын, мору қыртысы мен кен денелерінің заттық құрамын зерттеу, сондай-ақ сирек жер кенденуінің негізгі тасымалдаушы минералдарын бөлу;

- Сырымбет кенорының құрылымдық ерекшеліктерін анықтай отырып, 3D модельдерін тұрғызу;

- Кенбақылаушы факторларды жаңа деректермен толықтыру, талдау және 3D модельдік құрылымдар негізінде зерттелетін нысандар шегінде перспективті алаңдарды анықтау.

4.1.6 Глеуова Жанна Турсынқызының 6D075500 - Гидрогеология және инженерлік геология мамандығы бойынша «Экологиялық мәселелер және Оңтүстік Қазақстанның ішуге жарамды жерасты суларының ластануы» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- *қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;*

Мақсаты - Оңтүстік Қазақстан аумағындағы жерасты ауыз суларының геоэкологиясы мен сапасының жай-күйін зерттеу.

Мақсатқа жету үшін келесі **міндеттер** шешілді:

1. Экологиялық гидрогеология және ауыз су сапасының жерасты суларының сапалық құрамы бойынша шетелдік және отандық ғылыми-қолданбалы жарияланған материалдар жинақталып, талданды.

2. Аймақтың жерасты ауыз суларының ресурстарын бөлудің негізгі заңдылықтары мен сапалық құрамының ерекшеліктері, алғашқы сулы шөгінділердің бетінен табиғи қорғалуын ескере отырып, олардың ластануының ықтимал көздері нақтыланды.

3. Шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау үшін олардың таңдауын және олардың ластану жай – күйін айқындайтын өңірдің тұщы жер асты суларының химиялық құрамдас бөліктерінің заманауи химиялық-талдамалық жабдықтары мен бағдарламалық құралдарын пайдалана отырып талдау жүргізілді.

4. Шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау үшін жерасты суларын пайдаланудың қазіргі жағдайы және өңір тұрғындарын тұрақты ауыз сумен қамтамасыз ету перспективалары талданды.

5. Жер қойнауының су ресурстарын ластау және қысқарту, жер асты суларына теріс антропогендік әсер ету және аумақтың су тапшылығы бар аудандарын сумен қамтамасыз ету проблемаларын шешуге ықпал ететін іс-шаралар ұсынылады.

4.1.7 Жансеркеева Айнұр Алтайқызының 8D07206 «Мұнай және газ геологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша «Каспий шөгінді бассейнінің шығыс жағын бассейндік модельдеу нәтижелері бойынша палеозой кешенінің құрылымының геологиялық моделі және көмірсутектік әлеуетін бағалау» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Зерттеу мақсаттары. Қойылған мақсатқа сәйкес, ұйымдастырылған зерттеулерге сәйкес, келесі мақсаттарға жауап берілді:

1. Балғын параметрлік және көшбасшы скважиналардың ұғымдылығын тіркеу, сығанаға салынған литолого-стратиграфиялық таралымдардың салыстыруы және тұрақтылық модельдерді зерттеу;

2. Шығыс жағы аймағы (ШЖА) тектоникалық орналасуы мен тұрақты-құрылымдық құрылымының зерттеуі, тектоникалық құрылым мен геотермалық шарттардың талдауы;

3. Тау жыныстары мен мұнай-газ көздерінің геологиялық-геохимиялық сипаттамаларын жинау, синтездеу және талдау, органикалық заттардың (ОЗ) түрі мен термиялық пісіп-жетілуін зерттеу, соңғы RockEval пиролитикалық зерттеулерін жүргізу, биомаркерлік талдау негізінде тау жыныстарының органикалық заттары мұнай мен мұнай арасындағы генетикалық байланыстарды зерттеу;

4. ШЖА тұзасты шөгінділерінің көмірсутекті жүйелерін зерттеу, ОМ жетілу процесін зерттеу, көмірсутектік жүйелер тұжырымдамасы негізінде көмірсутектердің генерациясы мен миграциясының модельдерін талдау;

5. Нефтегаздық табиғаттық кеңесіздік, нефтегазгеологиялық аймақтаулауның ұғымдылығын мәнін анықтау және зерттеу аумағында нефтенендеу жұмыстарын орындауға деген перспективалық бағыттарды анықтау.

4.1.8 Санатбеков Мирас Есенұлының 6D075500 – «Гидрогеология және инженерлік геология» мамандығы бойынша «Балқаш және Алакөл ойпаттарының көмірсутек әлеуетін бағалаудың геодинамикалық және гидрогеологиялық критерийі» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Мақсаты – Балқаш - Алакөл ойпатының көмірсутек әлеуетіне әсер ететін факторларды жан-жақты зерттеу және кешенді талдау жүргізу.

Осы мақсатқа жету үшін келесі міндеттер қарастырылған:

1. Балқаш-Алакөл ойпатының геологиялық деректерін жинау және талдау. Шөгінділердің фациялық таралуын, сондай-ақ олардың жинақталу жағдайлары мен кезеңдерін зерттеу, аймақтың мұнай-газдылығына әсер ететін негізгі геологиялық факторларды анықтау.

2. Аймақтың геодинамикалық тарихын зерттеу. Көмірсутек жүйелерінің қалыптасуындағы геодинамиканың рөлін түсіну үшін тектоникалық жағдайлар мен олардың шөгінді процестерге әсерін талдау.

3. Гидрогеологиялық жағдайларды зерттеу. Көмірсутектердің миграциясы мен жинақталуына әсер ететін факторларды, соның ішінде қабаттық сулар мен мұнай-газ аналық таужыныстары арасындағы өзара байланысты бағалау.

4. Көмірсутек әлеуетін бағалау. Көмірсутек көлемдерін есептеп, болашақ зерттеулерге, соның ішінде барлау және іздестіру жұмыстарына болашағы зор аумақтарды таңдау бойынша ұсыныстар ұсыну.

4.1.9 Байкадамова Айнур Маратовна 6D075500 – «Гидрогеология және инженерлік геология» мамандығы бойынша «Жаркент ойпатының термалды суларының жылу энергетикалық ресурстарын бағалау» тақырыбындағы диссертациясына қысқаша талдау.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Зерттеудің негізгі мақсаты – Жаркент ойпатының термалды суларының жылуэнергетикалық әлеуетін бағалау және оларды кешенді игеру бойынша ұсыныстар әзірлеу. Жұмыстың міндеттері мыналарды қамтиды:

1. Аймақ үшін қолдану мүмкіндіктері мен негізгі аспектілерін түсіну мақсатында гидрогеотермалдық ресурстарды пайдаланудың әлемдік тәжірибесін талдау.

2. Жаркент ойпатының геологиялық құрылымын және гидрогеологиялық жағдайларын зерттеу арқылы термалды сулардың жату ерекшеліктері мен сипаттамаларын анықтау.

3. Термалды сулардың генезисін және сапалық сипаттамаларын, соның ішінде газ-химиялық құрамын анықтауға мүмкіндік беретін гидрогеохимиялық талдау жүргізу.

4. Термалды сулардың жылу әлеуетін жылумен қамтамасыз етуге және оларды рекреациялық және бальнеологиялық мақсаттарға пайдалану мүмкіндігін бағалау.

5. Геотермалды ресурстарды пайдаланудың техникалық-экономикалық негіздемесін әзірлеу және ресурстарды тиімді әрі тұрақты пайдалануға бағытталған технологияларды енгізу бойынша ұсыныстар әзірлеу.

4.2 «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құратын диссертациялар тақырыптарының ғылымның даму бағыттарымен байланысы және (немесе) мемлекеттік бағдарламалар

4.2.1 Диссертация бойынша жұмыс ғылыми зерттеулерді гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру аясында У.М. Ахмедсафин атындағы Гидрогеология және геоэкология институтында жүргізілді.

Автордың жеке үлесі диссертацияның мақсаты мен міндеттерін белгілеу; бұрын орындалған зерттеулердің нәтижелерін өңдеу және талдау; өндірістік және өздігінен ағатын гидрогеологиялық ұңғымаларды сараптау және сынау арқылы экспедициялық жерүсті бағдарлық жұмыстарын жүргізу; далалық және зертханалық зерттеулердің нәтижелерін жалпылау және талдау; қорғауға ұсынылатын қорытындылар мен негізгі ережелерді тұжырымдау; диссертация тақырыбы бойынша ғылыми мақалалар дайындау және басып шығару болып табылады.

Диссертация авторы «Жамбыл облысындағы аумақтарды тұрақты дамыту үшін жер асты суларының перспективалық субұрқак (өзін-өзі ағынды) пайдалануын бағалау» гранттық жобасын іске асыруға негізгі орындаушы ретінде қатысты. Қазіргі уақытта «Қазақстан Республикасының халқын тұрақты ауыз сумен қамтамасыз етудің негізгі көзі және ұзақ

мерзімді резерві ретінде тұщы жер асты суларының қорын бағалау» және «Қазақстанның термо-минералды және өнеркәсіптік жерасты суларының жылу-энергетикалық, минералды-шикізаттық және емдік-сауықтыру әлеуеті. Табиғи-климаттық өзгерістер мен антропогендік жүктемелердің әсерінен жер асты суларының гидрогеохимиялық көрсеткіштерінің күйін және өзгеру тенденцияларын бағалау» мақсатты бағдарламалары бойынша ғылыми зерттеулерге қатысуда.

4.2.2 Урманова Диляра Эльдаровнаның диссертация тақырыбы мемлекеттің стратегиялық мақсаттарына толық сәйкес келеді және Қазақстан Республикасындағы ғылым мен технологияларды дамытуға елеулі үлес қосады. Диссертация авторы жауапты маман (аға ғылыми қызметкер) ретінде "Қазақстанның Каспий маңы шөгінді бассейні аумағының геологиялық құрылысының өңірлік цифрлық моделін әзірлеу" (2020-2022 жж.) ҚР ҰҚМ, ИРН 00025 гранттық жобасына қатысты.

4.2.3 Жұмағұлов Алмас Серікбайұлының диссертация тақырыбы мемлекеттің стратегиялық мақсаттарына толық сәйкес келеді және Қазақстан Республикасындағы ғылым мен технологияларды дамытуға елеулі үлес қосады. Ол Қазақстан Республикасы Үкіметінің Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастырған ғылымды дамыту бағыттарына және Қазақстан Республикасының 2022-2026 жылдарға арналған газ саласын дамыту бағдарламасын қоса алғанда, мемлекеттік бағдарламаларымен тығыз байланысты. Бұл байланыс келесі аспектілерде көрініс табады:

1. Ғылымды дамыту басымдықтарына сәйкестік

«Ғылым туралы» Заңының 18-бабының 3-тармағына сәйкес, диссертация келесі басым бағыттарды қамтиды:

- Табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану: Геологиялық құрылымдарды зерттеу және көмірсутектердің әлеуетін бағалау табиғи ресурстарды тиімді және тұрақты пайдалану ісіне ықпал етеді. Бұл мақсаттар өндіруші салалардың энергия тиімділігін және экологиялық тұрақтылығын арттырумен сәйкес келеді.

- Геологиялық барлау саласын дамыту: Заманауи модельдеу және деректерді талдау технологияларын қолдану геологиялық барлау жұмыстарының сапасын арттырып, жаңа кен орындарын ашуда маңызды рөл атқарады.

- Ғылым мен өндірісті цифрландыру: Сандық деректер базасын құру және 3D модельдерді әзірлеу үшін озық бағдарламалық қамтамасыз етуді қолдану ғылымға цифрлық технологияларды интеграциялауды көрсетеді.

2. Мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестік

Зерттеу тақырыбы келесі бағдарламаларды іске асырумен тікелей байланысты:

- 2022-2026 жылдарға арналған газ саласын дамыту бойынша кешенді жоспар: Диссертация нәтижелері табиғи газдың ресурстық базасын кеңейтуге және бұрын жеткіліксіз зерттелген аймақтарда өндіру перспективаларын негіздеуге көмектеседі.

- Қазақстан Республикасының 2020-2025 жылдарға арналған индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасы: Зерттеу геологиялық барлауда цифрландыру және үлкен деректерді пайдалану сияқты жоғары технологиялық тәсілдерді дамытуға ықпал етеді.

- 2022-2026 жылдарға арналған ғылымды дамыту бағдарламасы: Диссертация Қазақстандағы көмірсутек жүйелерінің болашағы туралы жаңа білім алуға бағытталған, бұл елдің ғылыми әлеуетін нығайтуға үлес қосады.

3. Практикалық маңыздылығы және ғылымға қосқан үлесі

- Тасбұлақ прогибінде геологиялық барлау жұмыстарын қайта бастау негізделіп, газ саласына инвестиция тарту мүмкіндігі жасалады.

- Зерттеу нәтижелері мұнай-газ геофизикасы саласында жоғары білікті мамандарды даярлау үшін білім беру және ғылыми ортада қолданылуы мүмкін.

4.2.4 Әлиакбар Мадияр Манарбекұлы келесі ғылыми жобаларға тікелей қатысты:

Автор Білім және ғылым министрлігінің №757 ғылыми жобасы бойынша зерттеулерге тікелей қатысты. ГҚ.15. ТРҰП.32 «Қазақстандағы көмірсутегі кен орындарының деректер базасын қалыптастыру және цифрлық модельдерін құру мақсатында геофизикалық ақпаратты жинау және талдау», Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің гранттық қаржыландыру бағдарламасы, 2015-2018 жылдары Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің Геофизика және сейсмология кафедрасы қызметкерлерімен жүзеге асырылды.

4.2.5 Құрманғажина Мәдина Мұхтарбекқызының орындаған зерттеу жұмыстары 2021-2023 жж. Мемлекеттік қаржыландыру жобасы аясында Қ.И. Сәтбаев атындағы Геологиялық ғылымдар институт базасында диссертанттың қатысумен BR10264324 «Қазақстанның минерал шикізат қорын толықтыру мақсатында кендердің микро- және наноминерал компоненттерін зерттеу және игеру технологияларын дамыту» тақырыбында зерттеу жұмыстары кезінде жинақталған материалдар, сонымен қатар елімізде және шетел баспасөздерінде жарық көрген көптеген зерттеушілердің мақалалары пайдаланылды.

Диссертацияның фактілік материалдарын далалық геологиялық зерттеулерде, ашылымдарды маршруттық бақылаулар мен іздеу ұңғымаларының керндерін құжаттау барысында жинақталды

Камералдық кезеңде Адам Мицкевич университетінде (Польша, Познань к.) және Қ.И. Сәтбаев атындағы Геологиялық ғылымдар институтында шлифтерге (50 данадан астам) және аншлифтерге (70 данадан астам) талдау жасалды және сипаттама берілді. Сынамаларды дайындау (ұсақтау, өңдеу), шлифтер мен аншлифтерді жасау, спектрлік, атомдық-абсорбциялық талдау, электрондық-зондтық микроанализ, рентгендік талдау, іріктелген тас материалдың минералдық және элементтік құрамын зерттеу жұмыстары Қ.И. Сәтбаев атындағы Геологиялық ғылымдар институтының зертханалық базасында жүргізілді.

Осының негізінде кенорнының құрылымдық-тектоникалық құрылысы, минералданудың кеңістікте таралу заңдылықтары, кенорындар қалыптасуының негізгі параметрлері: заттық құрамы, кендердің технологиялық қасиеттері зерттелді. Негізгі минералдық ассоциациялар мен кендердің түрлері минералогиялық, петрографиялық және геохимиялық әдістермен зерттелді.

Зерттелген кенді алаң бөлікшелерінде бұрын геологиялық және өндірістік және ғылыми ұйымдар жүргізген материалдарды жалпылаудан және талдаудан кейін, *Micromine* және *Leapfrog Geo* компьютерлік бағдарламаларын пайдалана отырып, Сырымбет кенорнының үш өлшемді модельдері тұрғызылды.

4.2.6 Тлеуова Жанна Турсынқызы келесі ғылыми жобаларға тікелей қатысты:

1. 2018-2020 жж. «Қазақстандағы жерасты сулары кенорындарының климаттық және антропогендік әсерлердегі гидрогеохимиялық жағдайының өзгеруін бағалау», У.М.Ахмедсафин атындағы гидрогеология және геоэкология институты.

2. 2021-2023 жж. «Қазақстан Республикасының халқын тұрақты ауыз сумен қамтамасыз етудің негізгі көзі және ұзақ мерзімді қоры ретінде тұщы жер асты суларының қорын бағалау», У.М.Ахмедсафин атындағы гидрогеология және геоэкология институты.

Жүргізілген зерттеулердің практикалық маңыздылығы Оңтүстік Қазақстанның Алматы, Шымкент, Талдықорған және Тараз сияқты мегаполистері мен ірі қалаларын сумен қамтамасыз ететін бірқатар жерасты сулары кенорындарынан су алуды арттырумен байланысты; Оңтүстік Қазақстанның бұрын аталған 5 облысының аумағында нақты да, ықтимал ластану аймақтары да анықталған.

Оңтүстік Қазақстан аумағында қоршаған ортаны және су ресурстарын қорғау мақсатында аумақтың су тапшылығы бар аудандарын сумен қамтамасыз ету проблемаларын шешуге, жер қойнауының ластану процестерін азайтуға және су ресурстарын қысқартуға, жер асты суларына теріс антропогендік әсер етуге ықпал ететін іс-шаралар әзірленіп, ұсынылды.

Әрі қарайғы зерттеулер олардың пайдалану жағдайын жедел бағалау және сарқылу мен ластануды болдырмау үшін пайдаланылатын тұщы жерасты сулары кенорындарының мониторингінің автоматтандырылған жүйесін әзірлеуге, сондай-ақ тиімді басқару шешімдерін негіздеу және қабылдау үшін ақпараттық-талдамалық үлгілерді құруға бағытталуы тиіс.

4.2.7 Жансеркеева Айнұр Алтайқызы жауапты маман (аға ғылыми қызметкер) ретінде Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі, «Қазақстанның Каспий маңы шөгінді бассейні аумағының геологиялық құрылысының өңірлік цифрлық моделін әзірлеу» (2020-2022 жж.) ИРН 00025 гранттық жобасына қатысты.

4.2.8 Санатбеков Мирас Есенұлы келесі ғылыми жобаларға тікелей қатысты:

1. Автор 2018-2020 жылдар аралығында «Шығыс және Оңтүстік-Шығыс Қазақстанның тау аралық ойпаттарының геодинамикалық эволюциясы және мұнай-газ әлеуетін бағалау (Алакөл, Балқаш және Іле ойпаттары)» бағдарламалық-мақсатты қаржыландыру жобасын орындауға қатысты.

4.2.9 Байкадамова Айнур Маратовнаның өзіндік үлесі эксперименттер мен зерттеулерді өткізу, алынған нәтижелерді жалпылау мен түсіндіру, мақалаларды жазу болып табылады.

Жүргізілген ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелері бойынша 8 мақала жарияланып, 3 баяндама жасалды, оның ішінде 1 жұмыс Scopus және Thomson Reuters деректер базасына кіретін халықаралық басылымдарда ұсынылған, ал 3 мақала ҚР БҒМ БжҒССҚК ұсынған ғылыми басылымдарда жарық көрді.

4.3 Диссертация нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау

4.3.1 Жүргізілген зерттеулердің **практикалық маңыздылығы** климаттың өзгеруі және антропогендік жүктемелер жағдайында Жамбыл облысының, оның ішінде ауыл шаруашылығы саласының тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуына бағытталған қолда бар су ресурстарының көлемін арттыруды ғылыми негіздеумен байланысты. Ауылдық аумақтардың тұрақты дамуы облыс тұрғындарын жұмыспен қамтуға және азық-түлік себеттерінің ассортиментін арттыруға ықпал етеді.

Әрі қарайғы зерттеулер жер асты суларының пайдалану жағдайын бағалау және сарқылу мен ластануды, трансшекаралық қатерлердің туындауын болдырмау және басқару шешімдерін қабылдаудың гидродинамикалық үлгілерін құру үшін мониторинг жүйесін әзірлеуге бағытталуы тиіс.

Зерттеу нәтижелері 2023 жылғы 7 тамыздағы № 1 енгізу актісіне енгізілді.

Жарияланымдар. Диссертация тақырыбы бойынша 9 мақала жарияланған. Оның ішінде: Scopus деректер базасына енгізілген халықаралық журналда 2 мақала (ҚР ҰҒА ЖАҒАЛЫҚТАРЫ, Геология және техникалық ғылымдар сериясы); Халықаралық конференциялар жинағында 5 баяндама жарияланды; Облыстық конференциялар жинағында 2 баяндама жарияланды.

4.3.2 Диссертациялық зерттеулердің қорытындылары мен нәтижелері ГРР жоспарлау кезінде мұнай геологтары үшін айтарлықтай қызығушылық тудыруы мүмкін және ГРР ғылыми сүйемелдеу сапасын арттыру мақсатында одан әрі қолдану үшін ұсынылады. Зерттеу

ауданы бойынша тұз асты шөгінділерінің және ілеспе сұйық УВ-ның геологиялық-геохимиялық сипаттамалары бойынша шашыраңқы деректерді жүйелеу және жалпылау жүргізілді.

Автордың жеке үлесі. Автор диссертация тақырыбы бойынша орыс және ағылшын тілдеріндегі әдеби шығармаларды өз бетінше жинады және оқыды және жұмыстың міндеттерін анықтады. Тұз асты кешенін құрылымдық-фациалды аудандастыру нәтижелері жинақталды, геохимиялық параметрлердің индикаторлық диаграммалары салынды және әлеуетті НГМТ-ның катагенетикалық аймақтылығын бағалау жүргізілді. Каспий маңы ойпатының оңтүстік бортын мұнай-газ-геологиялық аудандастыру схемасы жаңартылды. Солтүстік Каспий акваториясы құрылымдарының перспективалық геологиялық ресурстарына бағалау жүргізілді.

Автор профессор Джон Хамфридің (King Fahd University of Petroleum and Minerals) консультациясы кезінде Тасым алаңына алғаш рет геохимиялық зерттеулер жүргізді. Автор Король Фахд Мұнай және минералдар университетінде шетелдік ғылыми-зерттеу тағылымдамасынан өту нәтижелерін талқылауға және түсіндіруге қатысты.

Автор профессор Реймон Мишельдің (University of Lorraine) консультациясы кезінде Тасым алаңының әлеуетті НГМТ жасанды жетілуіне алғаш рет талдау жүргізді. Автор Лорейн университетінде шетелдік ғылыми-зерттеу тағылымдамасынан өту кезінде нәтижелерді талқылауға және түсіндіруге қатысты.

Кешенді талдау негізінде автор жақсы зерттелген ұңғымалардың кесінділері бойынша термиялық тарихты қайта құрды, модельдеу нәтижелерін калибрледі және алынған нәтижелерді талдады.

Диссертациялық зерттеулердің авторы үлгілерді іріктеуге және сынамаларды дайындауға және геохимиялық зерттеулерді зертханалардың мамандарымен бірлесіп жүргізуге, сондай-ақ Томск политехникалық университетінің зертханасында тікелей қатысты және нәтижелерді уақтылы жариялау үшін диссертация тақырыбы бойынша белсенді ғылыми жұмыс жүргізді. Автор ғылыми жетекшілермен бірлесіп ПВ тұз асты шөгінділерінің көмірсутек әлеуетін іске асыру бойынша ғылыми тұжырымдар мен ұсынымдар дайындады.

Зерттеу және жариялау нәтижелерін апробациялау. Диссертациялық зерттеулердің нәтижелері SPE Annual Caspian Technical Conference 2021, "ГеоЕвразия - 2022" Халықаралық геологиялық-геофизикалық конференциясында баяндалды және талқыланды. Геологиялық барлау технологиялары: ғылым және бизнес" (Мәскеу қ., 2022), сондай-ақ "карбонатты жыныстардың ерекшеліктері және резервуарларды модельдеу мәселелері" Халықаралық геологиялық форумы мен конференциясы (Түркістан қ., 2022). Жұмыс тақырыбы бойынша 5 баспа жұмысы жарияланды, оның төртеуі-КОКСНВО ұсынған басылымдарда және бір басылым – Q3 квантили бар рецензияланған Scopus журналында.

4.3.3 Жұмағұлов Алмас Серікбайұлының диссертациялық зерттеулері нәтижелерінің практикалық іске асырылуы жоғары деңгейде екені келесі аспектілерден көрінеді:

1. **Цифрлық дерекқордың құрылуы:** Сейсмикалық кесінділер, каротаж диаграммалары және бұрғылау деректері сияқты ауқымды деректер цифрландырылып, оларды әрі қарай зерттеу мен әзірлеу үшін қолжетімділік пен ыңғайлылық қамтамасыз етілді.

2. **Заманауи технологияларды қолдану:** Геологиялық модельдеу, деректерді интерпретациялау және құрылымдық кешендерді талдау үшін «Petrel 2021» және «tNavigator 22.4» сияқты озық бағдарламалық өнімдер қолданылды.

3. **3D модельдердің жасалуы:** Алғаш рет көпөлшемді статикалық және құрылымдық модельдер жасалып, оған қоса жыныс қалыңдығының 3D карталары, коллекторлар мен қаптама жыныстардың таралуы және болжанған карбонатты (рифтік тип) құрылымдар анықталып, барлау жұмыстары үшін перспективалы учаскелер нақтыланды.

4. **Практикалық қолдану:** Тасбұлақ прогибінде геологиялық барлау жұмыстарын қайта бастау қажеттілігі негізделіп, аймақтың инвестициялық тартымдылығы артып, көмірсутек кен орындарын барлауды тиімді жоспарлауға ықпал жасалды.

5. **Деректердің сенімділігі:** Зерттеу нәтижелері жүйелі талдаумен, ұлттық және халықаралық дерекқорлар мәліметтерін пайдаланумен, сондай-ақ бұрғылау, каротаж және зертханалық талдаулар материалдарымен расталды.

6. **Геологиялық барлау бойынша ұсыныстар:** Мұнай-газ геологиялық аудандастыру карталары негізінде әрі қарай зерттеулер жүргізуге, соның ішінде көмірсутектердің жиналуы ықтимал аймақтарды болжауға нақты нұсқаулар берілді.

Бұл жетістіктер зерттеудің қолданбалы сипатын, барлау саласының дамуына қосқан үлесін және Қазақстанның газ саласын дамыту бойынша ұлттық бағдарламаның мақсаттарына сәйкестігін көрсетеді.

4.3.4 Әлиакбар Мадияр Манарбекұлы диссертациясының практикалық маңызы:

1. Қазақстанның жаңа аймақтарындағы, егжей-тегжейлі петрофизикалық зерттеулер геофизиканың кері есептерін шешу кезінде, әсіресе игерудің кеш сатысындағы кен орындарында, кен орындарының шеткі аймақтарында, нашар зерттелген аумақтарда және тұз үсті кешендердің терригендік коллекторларының параметрлері болжамының тұрақтылығын арттыруға мүмкіндік береді.

2. Жұмыста ұсынылған С.Нұржанов және Батыс Прорва кен орындарының юра және триас мұнай-газ горизонттарының терригендік коллекторларының петрофизикалық үлгілері С.Нұржанов пен Батыс Прорваның қалған мұнай қорларын ұлғайту және бағалау үшін пайдаланылуы мүмкін.

3. Прорва кен орындары тобының юра және триас терригендік қабаттары үшін ұңғыма деректерін кешенді түсіндірудің әзірленген әдістемесі, тұндыру жағдайлары ұқсас басқа мұнай-газ провинцияларының учаскелерін зерттеу кезінде қолданылуы мүмкін.

4.3.5 Құрманғажина Мәдина Мұхтарбекқызының диссертациялық жұмысының негізгі ережелері Қ.И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ-нің Қ.Тұрысов атындағы Геология және мұнай-газ ісі институтының ГТПҚКІЖБ кафедрасының мәжілісінде талқыланды. Минералогиялық зерттеулердің нәтижелері 2021-2023 жж. гранттық қаржыландыру жобасы BR10264324 «Қазақстанның минерал шикізат қорын толықтыру мақсатында кендердің микро- және наноминералды компоненттерін зерттеу және игеру технологияларын дамыту» тақырыбы бойынша жылдық есебінде көрсетілген.

Ғылыми зерттеулердің нәтижелері бойынша 6 мақала мен баяндамалар жарияланды, оның ішінде 35 процентилен жоғары Scopus/Web of Science деректер базасына енгізілген халықаралық рецензияланған ғылыми журналдарда:

- L. Issayeva, K. Togizov, A. Duczmal- Czernikiewicz, M. Kurmangazhina, D. Muratkhanov. Ore-controlling factors as the basis for singling out the prospective areas within the Syrymbet rare-metal deposit, Northern Kazakhstan (article). Mining of Mineral Deposits. Volume 16, Issue 2, Dnipro (Ukrainian) 2022y. P.14-21. ISSN 2415-3435. <https://doi.org/10.33271/mining16.02.014> (General Engineering/procentile 70).

- Z.Ablesseanova, L.Issayeva, K.Togizov S.Assubayeva, M. Kurmangazhina. Geophysical indicators of rare-metal ore content of Akmai-Katpar ore zone (Central Kazakhstan). Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2023, (5): P.34-40, ISSN 2071-2227. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-5/034> (General Engineering/procentile 41).

- K. Togizov, L. Issaeva, D. Muratkhanov, M. Kurmangazhina, Maciej Swęd, A. Duczmal-Czernikiewicz. Rare Earth Elements in the Shok-Karagay Ore Fields (Syrymbet Ore District, Northern Kazakhstan) and Visualisation of the Deposits Using the Geography Information System (article). Minerals, Volume 13, Issue 11, 2023. P.1-17 ISSN 2075-163X. <https://doi.org/10.3390/min13111458> (Geology/procentile 70, Q2).

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Білім және ғылым сапасын қамтамасыз ету комитеті ұсынған басылымдардағы мақалалар:

- М. Құрманғажина. Некоторые особенности образования оловорудной минерализации на месторождении Сырымбет. Университет еңбектері (ҚарТУ). 2023. №1 (87). С. 95-99 https://DOI.10.52209/1609-1825_2023_1_95.

- М. Құрманғажина, Я.К. Аршамов, А.А. Антоненко. Месторождения олова Кокшетауского рудного района и перспективы расширения минерально-сырьевой базы олова региона. Университет еңбектері (ҚарТУ). 2023. №3 (87). С. 199-205, https://DOI.10.52209/1609-1825_2023_3_199.

Халықаралық ғылыми-практикалық конференциялардың материалдары:

- М. Құрманғажина. Месторождения Сырымбет и Шок-Карагай эталонные объекты редкометалльно-редкоземельного типа оруденения Северного Казахстана. Сәтбаев оқулары – 2021, Том 1. Стр 117-121. 2021. ISBN 978-601-323-246-1.

4.3.6 Тлеуова Жанна Турсынқызының диссертациясының негізгі нәтижелері халықаралық және республикалық ғылыми конференцияларда талқыланып, сыналды, 8 мақалада, оның ішінде Scopus ("News of the National academy of sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of geology and technical sciences" және "Water MDPI"); 1-бап ҚР ҰӘҚ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған республикалық мамандандырылған басылымда ("Қазақстанның тау-кен журналы"); 2 мақала басқа ғылыми журналдар мен басылымдарда ("Геология және жер қойнауын қорғау "және" ҚазҰТЗУ Хабаршысы"); 2 баяндама және 1 тезис халықаралық және өңірлік конференциялардың материалдарында жарияланған.

4.3.7 Жансеркеева Айнұр Алтайқызы диссертациясының практикалық маңызы:

Диссертациялық зерттеулердің нәтижелері SPE Annual Caspian Technical Conference 2021, "GeoEurasia-2020. Eurasia жер қойнауын зерттеу мен игерудің қазіргі заманғы технологиялары «,» GeoEurasia-2021. Қазіргі уақыттағы геологиялық барлау «,» GeoEurasia-2022. Геологиялық барлау технологиялары: ғылым және бизнес "(Мәскеу қ., 2020, 2021 және 2022), сондай-ақ Халықаралық геологиялық форум мен" Карбонат жыныстарының ерекшеліктері және резервуарларды модельдеу мәселелері "конференциясы (Түркістан қ., 2022). Жұмыс тақырыбы бойынша 7 баспа жұмысы жарық көрді, оның ішінде алтауы - КОКСНВО ұсынған басылымдарда, және бір жарияланым - Q2 квантилі бар рецензияланатын Scopus журналында.

4.3.8 Санатбеков Мирас Есенұлы диссертациясының практикалық маңызы:

Бұл диссертация Қазақстанның мұнай-газ саласы үшін маңызды. Зерттеу нәтижелері көмірсутектерді іздеудің әдістерін жақсартуға көмектеседі, себебі Балқаш-Алакөл бассейнінде іздеу-барлау жұмыстарын жүргізу бойынша ұсыныстар оларды тиімдірек және экономикалық тұрғыдан негізделген етеді. Геологиялық және гидрогеологиялық жағдайлар туралы алынған деректер ғылыми-зерттеу жұмыстарын жоспарлауға да септігін тигізеді. Бұл зерттеу ғылыми білімді байытып, геология және экология саласындағы болашақ жұмыстардың негізі болады. Сонымен қатар, жағдайларды бағалау зерттеу жұмыстары кезінде жер асты суларын ластанудан қорғауға көмектеседі, бұл қоршаған ортаны қорғау үшін маңызды.

Оңтүстік-Шығыс Қазақстанда ірі бастапқы болжамды және перспективалы мұнай-газ шикізаты ресурстары шоғырланған. Алайда, олардың негізгі бөлігі Зайсан мұнай-газды ойысына тиесілі. Сонымен қатар, Балқаш-Алакөл аумақтары жеткіліксіз зерттелген болып табылады, және қазіргі уақытта бұл аймақ көмірсутек ресурстарын табу үшін аз перспективалы аймақ ретінде бағаланады. Энергетика саласындағы динамикалық өзгерістер мен энергетикалық сектордың тұрақтылығын қамтамасыз ету қажеттілігінің артуы аясында осы аймақты зерттеу ғылыми салада басым бағытқа айналып отыр.

Сондықтан мұнай мен газды іздеу және болжау жұмыстарын кең көлемде зерттелмеген аумақтарда гидрогеологиялық әдістерді дәстүрлі геологиялық-геохимиялық және геофизикалық әдістермен кешенді түрде қолдану әлі де маңызды міндет болып табылады.

Зерттеу нәтижелері Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған Қазақстан, ТМД және шет елдердің мерзімді басылымдарында 13 ғылыми мақалада және екі ғылыми қолмен жазылған есептер мақалада жарияланды. Диссертация тақырыбы бойынша 13 жарияланған жұмыс, оның ішінде нөлдік емес импакт-факторлы журналда 2 мақала (Scopus Q1, Q3 квантильдері), Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі ұсынған журналдарда 3 мақала жарияланды. Ғылыми халықаралық және республикалық конференциялардың нәтижесінде жарияланған жинақтарда 8 мақала.

4.3.9 Байкадамова Айнур Маратовна диссертациясының практикалық маңызы:

- РНТД коммерцияландыруға өтінім берілді;
- геолого-литологиялық факторлар мен термалды сулардың айналу тереңдігінің олардың химиялық және газдық құрамына әсері, изотоптық зерттеулер негізінде олардың генезисі нақтыланды;
- Жаркент ойпатының бор дәуірінің қабаттық термалды суларының табиғи және болжамдық ресурстары, сондай-ақ олардың жылуэнергетикалық әлеуеті бағаланды;
- Жаркент ойпатының бор дәуіріндегі қабаттық термалды суларының су-энергетикалық әлеуетін кешенді игеру бойынша техникалық-экономикалық негіздеме жасалды;
- Жаркент ойпатының термалды суларын тәжірибелік ұңғыма 3Т учаскесінде қолдану үшін ұсыныстар мен технологиялық схемалар әзірленді.

5 Рецензенттер жұмысын талдау (сапасыз рецензиялардың мысалдарымен)

Докторанттардың диссертациялық жұмыстарының рецензенттері философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін диссертациялық Кеңес туралы Үлгі ереженің талаптарына сәйкес тұлғалар тағайындалды.

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы Үлгілік ереженің талаптарын сақтауды қамтамасыз ету мақсатында әрбір рецензентке диссертациялық жұмыстың мазмұны мен кері байланысты ресімдеу жөніндегі талаптары бар жадынама жіберілді.

Барлық шолулар мерзімінде және ҚР ҰӘҚ ғылым және білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитетінің талаптарына сәйкес ұсынылды.

Теріс пікірлер жоқ.

6 Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар – кафедраның семинарларында жұмыстардың сапалы қаралуын қамтамасыз ету.

7. Мамандықтар (дайындау бағыттары) контекстінде бейіні бойынша философия докторы (PhD), доктор дәрежесін алуға арналған диссертациялар саны:

	6D075500- Гидрогеология және инженерлік геология мамандығы	6D070600 – Геология және пайдалы қазба кенорындарын барлау мамандығы	8D07205 – Геология және қатты пайдалы қазба кенорындарын барлау мамандығы	8D07104 – Мұнай-газ және кен геофизикасы мамандығы	8D07206 «Мұнай және газ геологиясы» мамандығы
қорғауға қабылданған диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары);	4	1	1	1	2

қараудан шығарылған диссертациялар (басқа университеттердің докторанттарын қоса алғанда)	-	-	-	-	-
рецензенттерден теріс пікірлер алған диссертациялар (соның ішінде басқа университеттердің докторанттары)	-	-	-	-	-
қорғау нәтижелері бойынша теріс шешімі бар диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары)	-	-	-	-	-
оның ішінде басқа ұйымдар жаттығу	-	-	-	-	-
Теріспен нәтижелері бойынша шешім қабылдау қорғау	-	-	-	-	-
Оның ішінде басқа ұйымдар жаттығу	-	-	-	-	-
Жалпы саны қорғалған диссертациялар	4	1	1	1	2
Оның ішінде басқа ұйымдар жаттығу	-	-	-	-	-

**Диссертациялық кеңес
Төрағасы**

**Диссертациялық кеңестің
Ғылыми хатшысы**

